

[Dagmar Mørk Jensen]

stræbelser har forårsaget større slid på naturen og på miljøet, end vi kan acceptere i længden, og det må vi så have gjort noget ved. Hertil kommer, at det af alle forudsigelser, f.eks. også i EFs grønne bog, fremgår, at de økonomiske vilkår vil være ændret for et længere tidsrum, så det bliver naturligt at se på, hvilke jorder der mere hensigtsmæssigt kan anvendes til andet end intensivt landbrug med det deraf følgende store forbrug af gødning og sprøjtemidler.

Hvilke muligheder vil der så være for det? Nogle af dem har vi selv skitseret i vort forslag om naturopretning, der i øvrigt harmonerer ganske godt med ministerens planer. Vi ønsker, at omlægningen kan ske på en sådan måde, at flest muligt fortsat kan bo i landdistrikterne og leve på den måde, som de foretrækker, og vi er også overbevist om, at de fleste landmænd ønsker at behandle naturen godt.

Det vil alt sammen kunne fremmes bl.a. ved at aftale, at der for nogle af jorderne oprettes plejekontrakter til gavn både for naturen og for landmandens indkomst, og her er det klart, at vi ikke mindst tænker på familiebrugene. Der kan jo også blive tale om f.eks. tilskud til læhegn, og der er mange andre muligheder.

En anden ting, der kan blive tale om, er beplantningen. Vi trænger til mere skov i Danmark. Ikke mindst i Thy, hvor jeg kommer fra, ved vi, hvor stor en forandring det gør for hele miljøet, at jorder, der er egnede til det, bliver plantet til med skov. Dertil kommer, at Danmark har en stor import af træ, så det vil også valutamæssigt være en god idé, men det er naturligvis en langtidspan, og den kræver store investeringer. Imidlertid er det et spørgsmål, man har kunnet klare i andre lande, og desuden har vore kreditinstitutter jo ikke ligefrem mangel på penge i øjeblikket, så det skulle nok kunne løses.

Man kunne også forestille sig, at nogle af løsningerne ville kunne findes i jordopkøb, og der er mange andre muligheder. Men væsentligt må det være at få mere viden om, hvilke løsninger der er hensigtsmæssige, og derfor støtter vi ministerens tanker om at starte pilotprojekter, foreløbig for de 10 mill. kr., som vi var med til at sikre blev afsat til formålet på finansloven. Vi er meget interesseret i disse planer og håber, at udvalget får

lejlighed til at følge dem meget intenst. Vi gør for en ordens skyld også opmærksom på, at vi må huske, at der på finansloven for 1987 skal sikres beløb til det fremtidige arbejde.

Jeg har forstået det sådan, at det vil være en del af disse pilotprojekter at foretage en registrering af, hvilke jorder der kan betragtes som marginaljorder, og man må så finde ud af, hvordan man bliver enige om det. Derudover er det jo klart, at der er forskellige typer marginaljorder, og det har ministeren udmærket redegjort for. En af de ting, vi er meget begejstrede for, er tanken om beskyttelseszoner omkring søer og vandløb, og vi vil også være opmærksomme på, at der bliver adgang til naturområderne. Men vi mener, det vil være nødvendigt, at de første resultater af pilotforsøgene kan være fremme, før man lægger en fast strategi for det videre arbejde. Dette arbejde skal naturligvis foregå i tæt samarbejde med såvel landboorganisationer som fritidsorganisationer, og hensynet til at bevare vor del af Jorden i en sådan tilstand, at vi uden at rødme kan give den videre til næste generation, gør det simpelt hen nødvendigt, at vi alle arbejder sammen om målet. Vi må slå fast, at vi alle uden undtagelse har et medansvar for vor natur og for, hvordan den anvendes.

Birgith Mogensen (CD):

Med lidt god vilje kan vi alle hurtigt enes om, hvad vi gerne ser omfattet af begrebet marginaljord. Nok tales der om to forskellige typer: én type, hvor landbrugets interesser er stærkest inde i billedet, og én type, hvor naturelskernes interesser er stærkest, men trods alt må vi vel kunne enes om, at der er tale om områder, hvor begge interesser bør forenes.

Det er således – med et venligt blik til de to grupper – nødvendigt at skære igennem og fastslå, at vi skal sikre en mulighed for landmanden, så han kan anvende jorden i de pågældende områder bedst muligt under hensyntagen til, at naturen ikke lider overlast. Og hvad skal der så forstås ved det? Der skal forstås, at vi for det første af de organisationer, der er direkte eller indirekte berørt af begrebet marginaljord, får en klar fornemmelse af, hvilke områder vi helt præcist taler om. Dernæst må vi nøje definere,